

Za medicinsko sestromater in otrok iz večjih
naselij v varnejše kra-
sta organizacijskih, epi-
demioloških, komunaln-
vesti preselitev, pri tem
pa pomirjevalno vpliva-
organizirati v novem oko-
lju preskrbo s hrano-
preprečiti izbruh epidemij,
kako urediti higiensko-
odplak itd. Z vsem tem
smo se v povojni dobi-
pa že izkušnje iz narod-
noosvobodilnih bojev.
i medicinska sestra ima
skupno z družbenimi-
m, Društvom prijateljev
mladine, Zvezo ženskih

Tako sem hotel v
kakšen način moramo
znanosti, s sodobno z

politichim in gospodarskim razvojem. Iz tega pa izhajajo velike in hvaležne
naloge za Vaše društvo, predvsem da vpliva na vzgojo novih kadrov in na
podiplomsko izpopolnjevanje sester, da ustvarimo tak lik medicinske sestre.

Pri tem Vam želim mnogo uspeha.

i, da moramo — in na
edki sodobne medicinske
i in z našim družbeno-

Rdeči križ v svetu in doma

Olga Krajger

Glede na to, da se organizacije Rdečega križa pri izvrševanju svojega
programa nenehno opirajo zlasti na medicinske sestre, kot svoje najožje sode-
lavce na terenu, mislimo, da je prav, če spregovorimo tudi v glasilu za medi-
cinske sestre o razvoju in vlogi Rdečega križa doma in v svetu.

Rdeči križ je široka, mednarodna človekoljubna organizacija, ki si pri-
zadeva, da prepreči ali vsaj v čim večji meri ublaži nesreče, ki zadevajo člo-
veštvo z vojnami in elementarnimi neizgodami. Za ta smoter delajo vsi, ki so
se združili v organizacijah Rdečega križa.

Na pobudo Henryja Dunanta, ki je na svoje oči videl v bitki pri Solferinu
leta 1859 grozote vojne in trpljenje ranjencev, se je osnoval v Ženevi poseben
odbor za sklicanje mednarodne konference, ki naj bi rešila vprašanje glede
zaščite ranjencev, boljše organizacije prve pomoči, zaščite ter nevtralizacije
sanitetnega osebja itd. Odbor petih je postal zametek, iz katerega se je kasneje
razvil Mednarodni komite Rdečega križa in ki je utrl pot, da je leta 1864 bila
sprejeta prva ženevska konvencija, ki jo je ratificirala večina takratnih držav.
Leta 1899 je bila sprejeta druga konvencija o zaščiti ranjencev, bolnikov in
brodolomcev na morju.

Izkušnje prve svetovne vojne so pokazale, da je bila dotedanja zaščita
vojnih ujetnikov nezadostna. Zato je bila leta 1929 sprejeta tretja ženevska
konvencija o izboljšanju ravnanja z vojnimi ujetniki in leta 1949 je bila izdana
četrt konvencija, izdelana v zaščito civilnega prebivalstva. O osnutku te kon-
vencije se je razpravljalo že na konferenci leta 1934, vendar so bili napori
Rdečega križa brezuspešni, ker so fašistične sile, ki so že pripravljale drugo
svetovno vojno, bile tedaj močnejše.

Prve tri konvencije so bile od svojega nastanka večkrat revidirane. Na diplomatski konferenci v Ženevi leta 1949 so bile sprejete vse štiri konvencije in so dobile veljavo 21. oktobra 1950.

Konvencije je do leta 1952 ratificiralo 68 držav in je naša država glede na svoje ogromne žrtve v drugi svetovni vojni med njimi na drugem mestu.

Prva nacionalna društva RK so bila ustanovljena leta 1863. Pravila društev morajo biti osnovana na mednarodnih določilih Rdečega križa. Načela so:

1. Država, ki ji društvo pripada, mora biti podpisnica Ženevske konvencije.
2. Društvo se ne sme osnovati v državi, v kateri je že kako društvo RK, ki je priznано od Mednarodnega komiteja RK.
3. Društvo mora vlada tiste države priznati kot pomožni organ vojne sanitete.
4. Nositi mora ime »Rdeči križ«.
5. Imeti mora znak: rdeči križ na belem polju.
6. Imeti mora Glavni odbor, ki ga predstavlja pri drugih nacionalnih društvih.
7. Delovno področje društva mora obsegati vso državo.
8. V svoje vrste mora sprejemati vse državljane ne glede na politično prepričanje, narodnost, vero, spol.
9. Izjaviti mora, da se bo v mirnem času pripravljalo za človekoljubno službo v primeru vojne.
10. Ravnati se mora po načelu moralne vzajemnosti in bratstva med narodi, ki družijo vsa nacionalna društva Rdečega križa.
11. Izjaviti mora, da bo vzdrževalo zveze z drugimi nacionalnimi društvi in Mednarodnim komitejem RK.

Izven teh načel pa si lahko vsaka država prikoji društvo po svojih notranjih razmerah in si izbere take organizacijske oblike, ki najbolj ustrezajo narodnim potrebam in njegovim posebnostim.

Za medsebojno pomoč, zlasti ob velikih in hudih neizgodbah, kjer bi posamezno nacionalno društvo le težko moglo pomagati, je bila leta 1927 v Ženevi ustanovljena Mednarodna unija za pomoč.

Vsako nacionalno društvo ustanavlja tudi podmladek RK. Njegova naloga je, da mladino navaja k zdravemu higienskemu življenju in razvija v njej smisel za sodelovanje in vzajemno pomoč ter bratstvo in prijateljstvo med vsemi narodi sveta, zlasti med mladino.

Leta 1919 je bila v Parizu osnovana Liga društev Rdečega križa. Njen namen je:

1. Pomagati vsem nacionalnim društvom Rdečega križa.
2. Delati za izboljšanje ljudskega zdravja in preprečevanje bolezni.
3. Pomagati vsemu človeštvu, da se okorišča s pridobitvami medicinske znanosti.
4. Predstavljati nekak posredovalni organ, ki bo skrbel za pomoč v velikih narodnih in mednarodnih neizgodbah.

Član Lige je vsako nacionalno društvo Rdečega križa.

Mednarodni komite Rdečega križa se je razvil iz Ženevskega društva za javno blaginjo. Njegova naloga je:

1. Posredovati med vladami in državami za mirno reševanje sporov, boriti se za mir, bratstvo in enakopravnost med narodi.
2. Skrbeti, da se ravna po Ženevski konvenciji vse civilizirane države, ter preprečevati kršitve njenih določil.
3. V času vojne organizirati pomoč predvsem za vojne ujetnike.
4. Obiskovati in nadzirati taborišča vojnih ujetnikov.

Ena njegovih najvažnejših nalog je, da javno pred vsem svetom obsoja nečloveške načine vojevanja s plini, bakterijami, bombardiranjem in atomskim orožjem.

Na ozemlju FLRJ je bilo prvo društvo Rdečega križa osnovano leta 1876 v Srbiji. Na Hrvaškem je bil osnovan leta 1878 kot Odbor za pomoč ranjenecem in bolnikom. V Sloveniji se je pokret začel leta 1879, ko je bilo osnovano »Deželno pomožno društvo za Kranjsko za pomoč ranjenecem in bolnikom.«

Rdeči križ predvojne Jugoslavije nastopa od svoje ustanovitve pa do leta 1941 v vojnih letih kot pomočnik vojaško sanitetne službe, v mirnih letih pa zbira prostovoljne prispevke, s katerimi pomaga socialno nepreskrbljenim otrokom in odraslim, poleg tega pa državi ob elementarnih nesrečah. Deluje tudi pri vzgoji zdravstvenega kadra — prostovoljnih bolničark. Po pravilih Mednarodnega Rdečega križa nudi pomoč tudi zunaj meja svoje države ljudem, ki jih je doletela nesreča.

Med narodnoosvobodilno vojno, v dobi ljudske revolucije se Rdeči križ ne čuti kot organizacija vse do svoje obnove v letu 1944. Od osvoboditve dalje pa dobiva njegovo delo s spremembo družbenega reda, z nastankom novih življenjskih razmer za delovne ljudi znotraj države novo vsebino in nove oblike.

Rdeči križ socialistične Jugoslavije se po načinu dela in po končnem cilju svojega delovanja popolnoma loči od Rdečega križa stare Jugoslavije. Delo Rdečega križa stare Jugoslavije je bilo konec koncev v tem, da je delil »miloščino« siromakom iz prispevkov, zbranih od bogatih ljudi, ki so se želeli na ta način uveljaviti v družbenem življenju.

Tudi danes deli Rdeči križ pomoč, le da je tisti, ki jo dobi, ne dobi več kot miloščino, temveč zato, ker ima do nje iz kakršnih koli razlogov pravico. Jugoslovanski Rdeči križ je poleg tega svoje delo v tej smeri zmanjšal na čim manjšo mero, ker v taki pomoči pač ni rešitve za zboljšanje življenjskega standarda posameznikov. Vprašanje socialno nepreskrbljenih rešuje naša nova Jugoslavija z vrsto socialnih zakonov, kot n. pr. z zakonom o socialnem zavarovanju, z zakonom o invalidih itd. Jugoslovanski Rdeči križ pa kot množična organizacija pomaga državi pri izvajanju teh zakonov in že s tem pomaga vsem tistim, ki so pomoči potrebni.

Z vzgojo pomožnega sanitetnega kadra se je ukvarjal tudi RK predvojne Jugoslavije, vendar je pritegnil na tečaje le določeno število mestnega prebivalstva. V novih razmerah pa zbira Jugoslovanski Rdeči križ pri vzgoji pomožnega sanitetnega kadra okrog svoje organizacije stotisoče ljudi iz mest, vasi, podjetij, šol, gradbišč, ustanov in tako uresničuje svoj končni smoter, da ustvari iz vsakega člana svoje organizacije v mirnem času aktivnega borca za zdravje, v vojni pa odločnega in aktivnega borca za obrambo svoje zemlje.

Da bi se podčrtala razlika med današnjim in predvojnim Rdečim križem, je treba poleg tega omeniti naloge, ki jih Jugoslovanski Rdeči križ opravlja na mednarodnem področju. Aktivno sodelovanje in podpiranje vsake akcije dobromiselne svetovne javnosti za ohranitev miru je ena izmed važnih nalog. Jugoslovanski Rdeči križ nastopa s svojim delovanjem na vseh konferencah mednarodnega pomena kot dosledni borec za mir in sodelovanje narodov. In tako posnema vzgled svoje države na področju borbe za ohranitev miru in dobrih odnošajev v svetu. Pri tem svojem delu si je Jugoslovanski Rdeči križ pridobil zaupanje drugih držav, včlanjenih v Ligi društev Rdečega križa in Mednarodnem komiteju RK, ki se tudi borijo za mir.

Glavni organ in pravno telo Jugoslovanskega Rdečega križa je skupščina. Jugoslovanski Rdeči križ deluje na podlagi pravil o delovanju društev Rdečega križa v okviru Zakona o Rdečem križu, ki ga je sprejela Ljudska skupščina FLRJ.

Z nastankom FLRJ oziroma z nastankom šestih ljudskih republik se je spremenila organizacijska struktura RK v primeri z organizacijsko strukturo Rdečega križa stare Jugoslavije.

V vseh ljudskih republikah FLRJ so glavni odbori RK, ki združujejo delo okrajnih, občinskih in vaških odborov Rdečega križa, usmerjajoč in nadzorujoč njihovo delo. Delo vseh glavnih odborov pa združuje Centralni odbor JRK, ki poleg tega zastopa JRK tudi v mednarodni organizaciji RK.

Da ponazorimo, kako se je razvilo delo Rdečega križa pri nas, priobčujemo

Predlog delovnega programa Glavnega odbora Rdečega križa Slovenije za leto 1955.

Organizacija

V zvezi s predvideno združitvijo nekaterih okrajev še v teku letošnjega leta se bo povečalo število profesionalnih oziroma honorarnih tajnikov, katerim bo treba nuditi izdatno pomoč v njihovem tekočem delu. Treba pa jim bo dati tudi več teoretičnega znanja glede na posamezne naše dejavnosti. Zato bomo organizirali dve vrsti seminarjev, in sicer:

- a) seminar za tajnike, ki so že obiskovali naše dosedanje seminarje;
- b) seminar za naše nove kadre.

Zdravstveno vzgojno delo

1. **Predavanja.** Več pozornosti moramo posvetiti zdravstvenim predavanjem, ki pa bodo odigrala svojo vlogo le, če jih bomo poživili z nazornimi sredstvi, kot n. pr. s filmi, flanelografi, diafilmi, diapozitivi. V ta namen mora biti naše sodelovanje z ljudsko prosveto in drugimi organizacijami, ki tudi raz-

polagajo s temi sredstvi, tesnejše. Zlasti moramo izkoristiti vse kinoprojektorje, kar jih je v posameznih okrajih pri različnih organizacijah in v društvih. Naša skrb bo v zvezi s tem nadalje, da si nabavi vsak okrajni odbor:

- a) serijo zdravstvenih filmov in da si uredi lastno kinoteko, ki naj bi se iz leta v leto izpopolnjevala z novimi filmi;
- b) komplet diafilmov, ki naj bi se prav tako dopolnjevali z novimi diafilmi;
- c) komplet flanelografov.

Pri glavnem odboru naj se uredi laboratorij za izdelovanje kopij diafilmov, da bodo te kopije čim cenejše.

2. Zdravstveno prosvetni tečajji za dekleta. a) Da se izboljša kvaliteta teh tečajev zlasti v pogledu praktičnega pouka, je potrebno organizirati preko šolskih počitnic za določene predmete posebne seminarje, in sicer v okrajnem merilu. Teh seminarjev naj bi se udeležili izrecno oni predavatelji, ki bodo v prihodnjem letu določeni predmet predavali na tečaju. Tako n. pr. naj bi bil poseben seminar o malih asanacijah, o vzgoji za zakon in družino ipd.

b) Glede na zaostali način pripravljanja hrane je potrebno poleg teoretičnega pouka o zdravi prehrani in praktičnih kuharskih tečajev zagotoviti, da bodo imele gospodinje potrebno sočivje in zelenjavo tudi na lastnem vrtu. Zato organizirajmo skupno z Zvezo zadružnic široko akcijo za ureditev primernih zelenjavnih vrtov pri vsakem domu. To naj bo obenem praktičen zaključek letošnjega prvega letnika zdravstveno prosvetnih tečajev. Pritegniti pa je k tej akciji vsa dekleta, ki so končale naše tečaje v lanskem letu.

c) Še pred začetkom drugega letnika zdravstveno prosvetnih tečajev v jeseni, ko je sočivje in sadje zrelo za vlaganje in konserviranje, naj vodstva tečajev poskrbijo, da bodo tečajnice v nekajdnevni tečajih vložile in konservirale za zimo, kar jim bo zraslo na njihovih lastnih vrtovih.

č) Več skrbi moramo posvetiti zdravstveno prosvetni vzgoji mladih delavk in vajevek. Kolikor zajamejo ta kader tečajji PAZ, je potrebno program teh tečajev sporazumno z vodstvom tečajev dopolniti s predmeti, ki se nanašajo na ženo — bodočo mater. Za vsa ostala dekleta oziroma žene pa je potrebno organizirati tečaje sporazumno z vodstvi podjetij in jih prilagajati posebnim razmeram posameznih podjetij in delavk.

3. Tečajji za nudenje prve pomoči. a) Pomagati pri znižanju velikega števila obratnih nezgod ni samo skrb Zavoda za socialno zavarovanje in Zavoda za varstvo dela, temveč je tudi naša naloga, da s sistematično zdravstveno vzgojo delavstva in z usposabljanjem posebnih ekip, ki bi bile v primeru potrebe sposobne nuditi pravilno prvo pomoč, aktivneje pomagamo pri tem vprašanju. Glavni odbor naj izdela v ta namen potrebne programe in nudi instruktažno pomoč okrajnim odborom.

b) Naša nadaljnja naloga v tekočem letu je, da učvrstimo mrežo postaj prve pomoči na vaseh, in sicer tako v pogledu opreme kakor tudi v pogledu strokovno dobrega vodstvenega kadra. Marsikje vodijo te postaje neprimerni ljudje, katere bomo morali nadomestiti z boljšimi. V zvezi s tem naj bi okrajni odbori proučili sedanje stanje in med letom organizirali dopolnilne tečaje za vodje teh postaj. Glavni odbor pa naj pripravi za te tečaje primeren program.

4. Tečaji za hišno nego bolnika. Glede na to, da še nimajo vsi okraji usposobljenih sester za vodstvo teh tečajev, je potrebno organizirati v letošnjem letu še dva tečaja, v katera bomo pritegnili medicinske sestre izrecno iz teh okrajev.

Izdati je potrebna skripta za predavateljice.

5. Služba nege bolnika. To vprašanje je zelo pereče zlasti v industrijskih centrih. Potrebno ga je temeljito proučiti z Zavodom za socialno zavarovanje in Zavodom za napredek gospodinjstva in še letos storiti potrebne ukrepe.

6. Založništvo. V tem letu nameravamo izdati v naši založbi sledeče brošure zdravstveno vzgojne vsebine: Priročnik za zdravstveno prosvetne tečaje št. 2 in št. 3, ponatis: Mali bolnik št. 1 in št. 2, O tuberkulozi, Transfuzija krvi, Male asanacije, Zbornik člankov o alkoholizmu (strokovni), Zbornik člankov o alkoholizmu (poljudni), Učbenik iz zdravstva za učitelje, Oslovski kašelj.

Da bodo prišle te brošure čimprej v roke tistih bralcev, katerim so namenjene, je potrebno izboljšati kolportažo, in sicer:

a) seznaniti z vsebino teh knjig vse ljudske knjižničarje in prodajalce knjig v knjigarnah, morda na posebnem posvetovanju;

b) razširjati te vrste literaturo po dekletih, ki obiskujejo zdravstveno prosvetne tečaje;

c) skrbeti, da bo zdravstveno prosvetna literatura v vseh ljudskih knjižnicah, čitalnicah, šolskih knjižnicah in knjigarnah.

Borba proti tuberkulozi

Sekcija za borbo proti tuberkulozi pri Glavnem odboru bo na podlagi ugotovitev in sklepov zadnje seje Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS proučila in konkretizirala naloge, ki naj jih izvaja Rdeči križ in obenem daje pobudo za čim širše množično delo na terenu.

Da se izboljša delo okrajnih sekcij in da se te kadrovske izpopolnijo in da se jim da konkretna vsebina dela, bo sklical Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS konferenco s predsedniki okr. svetov in predsedniki okrajnih sekcij za borbo proti tuberkulozi.

Po tej konferenci naj bi se vršila na vseh okrajnih središčih širša posvetovanja o konkretni problematiki tuberkuloze na določenem področju. Teh posvetovanj naj bi se udeležili poleg zdravstvenih in socialnih delavcev tudi predstavniki okrajnih ljudskih odborov, zborov proizvajalcev, podjetij, sindikata, okrajnih združenih zvez in množičnih organizacij.

Za pomožno osebje v dispanzerjih bo Glavni odbor RKS organiziral nadaljevalni dopolnilni tečaj za preventivno protituberkulozno službo, ki ima zlasti namen usposobiti to osebje za sodelovanje v družbeni dejavnosti protituberkulozne službe, predvsem z aktivni Rdečega križa.

Za patronažne sestre bo organiziral podoben tečaj Inštitut na Golniku. Okrajnim organizacijam RK priporočamo, da organizirajo sami, kjer je možno in pereče, seminar za aktiviste Rdečega križa, ki imajo do teh nalog posebno veselje, da bodo lahko pomagali patronažni sestri pri njenem delu.

Skrb za tuberkuloznega bolnika se mora pričeti že za časa njegovega zdravljenja v sanatoriju, in sicer na ta način, da se mu med tem časom uredijo družinske in eksistenčne razmere. To bo naloga socialnih delavcev, ki jih bo usposobil GO RKS v posebnem tečaju. Sanatoriji bodo te delavce nastavili kot svoje uslužbence.

Že sekcija pri CO JRK je v zvezi z zaposlitvijo in usposabljanjem tuberkuloznih invalidov in ozdravelih bolnikov sprejela vrsto sklepov. V zvezi s tem bo sekcija pri GO RKS sklicala informativni sestanek s člani socialnega zavarovanja, biroja za delo in sindikata, na katerem se bodo konkretizirale naloge rehabilitacije.

Glavni odbor RKS bo nudil pomoč pri vseh množičnih protituberkuloznih akcijah in vzgojnih nalogah. Pomagal bo pri problemih, ki izhajajo iz analize lanskoletne ankete v Trbovljah, in pri anketi, ki se bo vršila v Tolminu in Novem mestu.

Prevzel bo izdajo enotnih letakov in lepakov za fluorografske akcije. Prav tako bo GO RKS na novo izdal brošuro o fluorografiji. Da se prepreči nenačrtno izdajanje publikacij v zvezi s tem delom, se bodo pregledale vse dosežane publikacije po obliki in vsebini. GO RKS bo tudi pripravil gradivo za izdajo nove brošure oziroma napotila za delo z zdravstvenimi aktivimi.

Po sklepu Centralnega in Glavnega odbora JRK se bodo tudi v bodoče vršili protituberkulozni tedni. V letu 1955 je v Sloveniji predviden Teden borbe proti tuberkulozi v mesecu maju. Namen tega Tedna je predvsem seznaniti javnost o gibanju tuberkuloze na konkretnem področju, dati obračun dela v preteklosti in poglobiti delo v naprej.

Borba proti alkoholizmu

V zvezi z zdravljenjem alkoholikov naj komisija skupno s Svetom za zdravstvo in socialno politiko čimprej prouči vprašanje ambulantnega zdravljenja alkoholikov pri nekaterih internih oddelkih naših bolnišnic.

Z ureditvijo tega vprašanja je neposredno povezano vprašanje patronažne službe, to je vprašanje usposobitve posebnega profila socialnih delavcev, ki bodo vzdrževali zvezo med zdravnikom, alkoholikom in njegovo družino ter bodo na ta način v pomoč enim kot drugim.

Skrb za propagiranje treznosti med šolsko mladino se nalaga predvsem prosvetnemu kadru, učiteljskemu in profesorskemu združenju ter vsem organizacijam in društvom, ki imajo v svojem programu delo z mladino. V teh programih naj bi ta naloga bila posebno poudarjena. Teh društev je v Sloveniji 23 in naša naloga je, da jim damo pobudo za sistematično delo pri tem vprašanju.

V pomoč pa bo vsem poseben zbornik poučnih člankov in statističnih podatkov, katerega bo pripravil GO RKS.

Posebno skrb je nadalje posvetiti preko teh organizacij organiziranju mlečnih kuhinj, brezalkoholnih restavracij itd.

Popularizirati je treba s primernim komentarjem obstoječe uredbe in zakone, ki prepovedujejo točenje alkoholnih pijač mladini pod 18 let starosti.

S pomočjo Zveze sindikatov moramo doseči, da bodo imele vse tovarniške kantine, bifeji in restavracije na zalogi vse vrste brezalkoholnih pijač in mlečnih izdelkov, v tovarnah pa, kjer je delo take narave, da morajo delavci nadomestiti zaradi znojenja izgubljene tekočine z novimi, naj bi delavci v obliki deputata dobili brezalkoholne pijače, v prvi vrsti mleko. Na ta način bomo pomagali, da bodo delavci, ki si želijo zdravih pijač, prišli do njih, ostalim pa dali priliko, da se jih privadijo.

V zvezi s predlogom zakona o vinu mora znanstvena podkomisija pripraviti svoje predloge in dopolnitve.

Poleg nakazanih konkretnih nalog bo komisija poglobila svoje delo v propagandnem smislu preko časopisov in s stalnimi radijskimi oddajami ter dala vso pomoč v instruktajnem smislu okrajnim komisijam, katerih delo se mora razviti v smislu prednjih nalog, vendar upoštevajoč razmere konkretnega terena.

Male asanacije

Ena osnovnih nalog v zvezi z asanacijami bo še tudi v naprej učvrstitev tistih okrajnih odborov za male asanacije, kjer je delo zaradi manj delavnih odborov v preteklem letu pešalo. Podobna naloga pa čaka okrajne odbore, da se namreč pri posameznih objektih tudi organizirajo odbori, kajti od teh je odvisno, ali dela potekajo v redu in ali je gradbeni strokovnjak v polni meri izkoriščen. Prav tako bo treba dosledno vztrajati, da se po končanih delih vsepovsod formirajo odbori, ki bodo nadalje skrbeli za vzdrževanje objekta.

Nadaljnja naša skrb letos bo, da se bodo nadaljevala vsa lani začeta dela, oziroma da se prvenstveno začne z deli na tistih objektih, kjer so že izvršena vsa pripravljana dela in meritve. Okrajni odbori se morajo boriti, da se bodo vršila tudi vsa asanacijska dela, ki jih organizira okrajna zadružna zveza sporazumno z odborom za asanacije. Zato naj bi se skupno določalo, kje naj bi se prvenstveno gradile gnojne jame glede na higiensko stanje vasi.

V zvezi z asanacijo vasi vzdolž gradnje avtne ceste Ljubljana—Zagreb bo posebna skrb komisije pri GO RKS in okrajnih odborov za male asanacije v okrajih Ljubljana-okolica, Novo mesto in Krško.

S pomočjo CHZ, oddelka za komunalno higieno, bomo izdelali tipizirane načrte za gnojišča, stranišča in kapnice za različne terene in izdali to v poljudni izdaji. Ti načrti bodo znatno olajšali delo in gradbeni strokovnjak bo v tem primeru potreben predvsem v začetni fazi del.

Služba brezplačnega krvodajalstva

Naše dosedanje delo pri akcijah je bilo usmerjeno v to, da prebivalstvo seznanimo s pomenom krvodajalstva in transfuzijske službe. Sedaj pa bo naša naloga:

a) pridobivati stalne krvodajalce v neposredni okolici bolnišnic za tekoče potrebe teh bolnišnic. Število teh krvodajalcev naj bi bilo tolikšno, da bi prišel vsak krvodajalec na vrsto le enkrat letno;

b) organizirati še nadalje akcije s pomočjo ekipe Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani in mariborske transfuzijske postaje v centrih, ki so oddaljeni od bolnišnic, da bi se s to krvjo kril primanjkljaj v ljubljanskih kliničnih bolnišnicah in izpolnila obveza v zvezi z našim prispevkom za izdelavo suhe plazme;

c) zaradi vse večje uporabe transfuzije v modernem zdravljenju se bo morala služba krvodajalstva še poglobljati in razširjati, tako da bo sleherni zdrav državljan čutil moralno obvezo, da podari vsaj enkrat na leto nekaj svoje krvi za zdravje sočloveka. Zato bo potrebno intenzivnejše propagandno delo. Uvede naj se redna mesečna radijska oddaja, uredi prenosna razstava in izda poljudna brošura o pomenu krvodajalstva v zvezi s transfuzijo krvi. Za večkratne krvodajalce je potrebno izdelati posebna odlikovanja v obliki značk.

Podmladek Rdečega križa

Da se bo delo v Podmladku glede na njegov zdravstveni in socialno vzgojni program razvijalo načrtneje in bolj poglobljeno, je potrebno:

a) organizirati pri vseh okrajnih odborih RK komisije, ki se bodo pečale izrecno s tem vprašanjem;

b) za vodje teh okrajnih komisij prirediti pri GO dvodnevni seminar;

c) v ta seminar vključiti tudi učitelje tistih šol, ki naj se po programu UNICEF uredijo v vzorne šolske centre;

č) glede na to, da je učitelj praktično nosilec zdravstvene prosvete med šolsko mladino, bo treba doseči v sporazumu s Svetom za prosveto in kulturo, da dobijo že učiteljišniki v tem pogledu primerne napotke, in sicer s posebnim desetdnevnim tečajem v V. letniku, ki naj bi postal del učnega programa zadnjega letnika;

d) posebna skrb komisije za Podmladek pri GO bo, da začne z zdravstveno vzgojo preko Pionirskega lista in mladinskih radijskih oddaj. V zvezi s tem bi bilo prav, če bi pošiljali prispevke tudi nižji odbori, ki imajo več konkretnih primerov iz vsakdanje prakse;

e) ugotavljamo, da imajo mládsinske knjige in slikanice mnogokrat nepravilni izbor barv in črk glede na starostno stopnjo otrok in neprimerne ilustracije glede na zdravstveno vzgojni vpliv. Zato bomo s pomočjo Centralnega higienskega zavoda, oddelka za šolsko higieno, pripravili o tem vprašanju posebna navodila in organizirali z odgovornimi ljudmi posvetovanja.

Savudrija

Glede na to, da je to naše mladinsko obmorske okrevališče na področju okraja Buje, ki spada pod bodočo zvezo komun Pulj, vztrajajo tamkajšnji politični in oblastveni forumi na tem, da jim to okrevališče ob koncu letošnje sezone prepustimo za otroke iz Istre. V zvezi s tem so se vršili tudi razgovori v Bujah in rezultat teh razgovorov je, da bomo že letos začeli s pripravami za ureditev novega okrevališča na Debelem rtu pri Valdoltri.